

חירות האדם אל מול קדושת החיים

ואיך את מרגישה עכשיו?

1. בחרו טקסט אחד או שניים והביעו עליו דעתכם.
2. בחרו מקור אחד, מהי הפרשנות שאתם מעניקים לו?
3. אילו שאלות או תובנות הלימוד מזמן לחייכם הפרטיים?

"אני מאמינה שמוטל על כתפיה רגע היסטורי לדאוג לבריאות הנפש של האדם, וזאת ניתן לעשות רק באמצעות התרבות, שהיא תקווה וקשורה להצלחת חיי אדם. אין ספק ששיאוש ודיכאון עלולים לגרום לפגיעה רפואית וגופנית בטווח הארוך. חלק מהנזקים שנגרמו בתקופה הזו לעולם התרבות לא יהיו ניתנים לריפוי, אבל אין ספק שהתרבות תשרוד. עם זאת, ועל מנת למנוע קטסטרופה טרגית שתפגע באחד מהישגיו הגדולים ביותר של קיום העם הזה, יש לתת מענה לתרבות".
(דפנה צורי מנכ"לית תיאטרון מוצקים בפניה לפרופסור איתמר גרוטו)

תרבות היא לא בגדר מותרות, היא נכס אסטרטגי לאומי" בדיון בוועדת הכספים, שטחו אנשי מקצוע מעולם התרבות את טענותיהם על אוזלת היד הממשלתית בטיפול בתעשייה המדממת בזמן משבר הקורונה.
הבמאי אבי נשר: "אנחנו בראש החזית להחזיר לישראל את האמונה בעתיד שלו";
הזמר חנן יובל: "בושה וכלימה, קצבו את חיי האמנים"

לעולם יהא אדם נזהר שלא למסור עצמו לסכנות, ואל יסמוך על הנם שאינו יודע להיכן המאזנים מכריעות.

(רבי מנחם המאירי, בית הבחירה, פירוש לתלמוד הבבלי, מסכת שבת דף לב, ע"א)

הפסיכולוג היהודי הידוע ויקטור פראנקל טוען בספרו 'האדם מחפש משמעות', כי ברגעים הקשים מנשוא עימם נאלצו הוא וחבריו להתמודד במחנה אושוויץ, שרדו רק אלו שהיה להם למען מה לחיות, מי שאיבד את משמעות וייעוד חייו, "רץ אל הגדר"- החשמלית, וסיים בו במקום את חייו. דומה כי בנפש האדם קיימים שני הפנים הללו. האחד- החש וחווה את ערך החיים וקדושתם מצד יכולתם להכיל ולגלות עולמות אין סוף. עימו השני- החי ומרגיש כי בוותרו על ערכים מסוימים- 'ערכי קצה', הוא מאבד את צלמו- "צלם אלוהים" שבאדם, ובו ברגע הופכים חייו לחסרי ערך ומשמעות- בתחושתו האישית פנימה. מתוך: קדושת החיים וקידוש החיים, יוני מילוא.

"אני, בעל תבונה ורצון,
אולם אין אני יכול להגשים
את כל רצונותיי מחמת
הגבלות טבעיות, או
אנושיות, לכן עליי להגביל
את רצונותיי, כדי להימנע
מפגיעה".
ג'אן ג'ק רוסו

כן, תפילה היא זכות יסוד
ברוח הימים האלו שבהם מלוא כל הארץ משפט וכל סוגיה מסתיימת בחלל שבין פרקליטים חמורי סבר ומאריכי דיבור ושופטים נעלים מוסרית,
נגררה אל מרכז הדיון החוקתי מי שלא היתה אמורה להיכנס אליו מעולם: התפילה.
זה קרה לאחר שאזרחים הנוהגים להתפלל, וראשי המפלגות הדתיות, דרשו כי תתאפשר תפילה במניין בחגי תשרי כשם שמתאפשרות ההפגנות השבועיות
מול בית ראש הממשלה. בין הדיונים באולפנים והמריבות ברשתות החברתיות, הפכה התפילה לעוד נושא לדיון, ובאופן אירוני,
דווקא מי שרואים בעצמם מגיני זכויות האדם והדמוקרטיה- הסתמנו בו כמי ששכחו את האמת הפשוטה: תפילה היא זכות אדם וזכות חוקתית בסיסית, כזו
שאין למדינה זכות להתערב בה אלא במקרי קיצון.
בדיוק כמו זכות ההפגנה, ובמעמד זהה לחפוש הביטוי, חופש ההתאגדות וכל זכות אחרת שלא ניתנה לאדם, על ידי השלטון, ולזה אין סמכות לשלול אותה
ממנו.
איתמר פליישמן